

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

**ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

***НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА ПІДГОТОВКИ
ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ***

КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА КРИМІНОЛОГІЇ

**ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТЬ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальність 262 «Правоохоронна діяльність»

**Освітня програма «Правоохоронна діяльність»
(наказ ректора від 31.08.2021 р. № 739)**

Форма навчання **заочна**

у 2023/2024 навчальному році

Плани семінарських (практичних) занять
обговорені та схвалені на засіданні
кафедри кримінального права та
кримінології
протокол від 29.08.2023 № 2

**Керівник кафедри
Василь БЕРЕЗНЯК**

(підпис)

Дніпро – 2023

Кримінальне право // Плани семінарських (практичних) занять для заочної форми навчання. – Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2023. – 30 с.

РОЗРОБНИК(-И):

Корогод С.В., старший викладач кафедри кримінального права та кримінології, доктор філософії

ТЕМА 5. ОБ'ЄКТ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ. ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ

Семінарське заняття № 1– 2 год.

План

1. Об'єкт кримінального правопорушення: поняття та зміст.
2. Види об'єктів кримінального правопорушення.
3. Предмет кримінального правопорушення.
4. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення: поняття, зміст та значення.
5. Місце, час, обстановка, спосіб, знаряддя і засоби вчинення кримінального правопорушення.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:
«об'єкт кримінального правопорушення», «предмет кримінального правопорушення», «потерпілий від кримінального правопорушення», «об'єктивна сторона кримінального правопорушення», «суспільно небезпечне діяння», «причинний зв'язок», «суспільно небезпечні наслідки»

Завдання для самостійної роботи до Теми 5:

1. Суспільні відносини як об'єкт кримінального правопорушення.
2. Структура суспільних відносин (суб'єкт, предмет, соціальний зв'язок).
3. Об'єкт кримінального правопорушення і об'єкт кримінально-правової охорони.
4. Предмет охоронюваних суспільних відносин.
5. Предмет злочинного впливу.
6. Значення нездоланної (непереборної) сили при вчиненні кримінального правопорушення та її вплив на межі кримінальної відповідальності особи.
7. Значення фізичного і психічного примусу при вчиненні суспільно-небезпечних діянь та їх вплив на межі кримінальної відповідальності особи.
8. Значення правильного встановлення ознак об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення в діяльності поліції громадської безпеки, підрозділів карного розшуку та досудового слідства.
9. Особливості дії та бездіяльності при вчиненні складних (складених), триваючих і продовжуваних кримінальних правопорушень.
10. Кримінальні правопорушення з матеріальним і формальним складом.
11. Наслідки вчинення кримінального правопорушення з матеріальним складом та їх розмір і їх вплив на межі кримінальної відповідальності особи.
12. Наслідки вчинення складного кримінального правопорушення та їх вплив на межі кримінальної відповідальності особи.

Індивідуальні завдання до Теми 5:

1. Загальний об'єкт та його значення в кримінальному праві.
2. Родовий та видовий (спеціальний, груповий) об'єкти кримінального правопорушення.
3. Безпосередній об'єкт кримінального правопорушення.
4. Види безпосереднього об'єкту кримінального правопорушення (основний, додатковий, факультативний) та їх вплив на кримінальну відповідальність особи.

ТЕМА 7. СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ

Семінарське заняття № 1 – 2 год.

План

1. Поняття, ознаки і значення суб'єктивної сторони кримінального правопорушення.
2. Умисел та його види.
3. Необережність та її види.
4. Мотив та мета кримінального правопорушення. Особливий емоційний стан при вчиненні кримінального правопорушення.
5. Помилка та її вплив на форму вини і кримінальну відповідальність.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:
«мотив кримінального правопорушення», «мета кримінального правопорушення» «помилка в кримінальному праві», «юридична помилка», «фактична помилка».

Завдання для самостійної роботи до Теми 7:

1. Емоційний стан та його вплив на кримінальну відповідальність.
2. Відмінність прямого умислу від непрямого.
3. Вплив форми та виду умислу на межі кримінальної відповідальності особи.
4. Відмінність непрямого умислу від кримінально протиправної самовпевненості.
5. Інтелектуальний і вольовий моменти вини.
6. Вплив форми та виду необережності на межі кримінальної відповідальності особи.

Індивідуальні завдання до Теми 7:

1. Зміст умислу та його види.
2. Значення умислу та різних його видів для визначення меж кримінальної відповідальності особи.
3. Мотив і мета як факультативні ознаки суб'єктивної сторони кримінального правопорушення.
4. Значення мети для визначення меж кримінальної відповідальності особи. Значення мотиву для визначення меж кримінальної відповідальності особи.

ТЕМА 9. СПІВУЧАСТЬ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВОПОРУШЕННІ

Семінарське заняття № 1 – 2 год.

План

1. Поняття співучасті у кримінальному правопорушенні, її об'єктивні та суб'єктивні ознаки.
2. Види співучасників та їх характеристика.
3. Форми співучасті та їх кримінально-правові ознаки.
4. Організована група та злочинна організація, їх ознаки та відмінності.
5. Підстави та межі відповідальності співучасників кримінального правопорушення.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню: «співучасть у кримінальному правопорушенні», «форми співучасті» «види співучасників», «проста форма співучасті», «складна форма співучасті».

Завдання для самостійної роботи до Теми 9:

1. Спеціальні питання відповідальності співучасників.
2. Співучасть у кримінальному правопорушенні зі спеціальним суб'єктом.
3. Причетність до кримінального правопорушення та її види.
4. Відповідальність близьких родичів особи, яка вчинила кримінальне правопорушення за недонесення про вчинення кримінального правопорушення або приховування кримінального правопорушення.

Індивідуальні завдання до Теми 9:

1. Зміст суб'єктивних ознак співучасті та їх значення в діяльності поліції.
2. Зміст об'єктивних ознак співучасті та їх значення в діяльності поліції.
3. Види ексцесу виконавця.
4. Невдале підмовництво та пособництво. Спеціальні питання відповідальності співучасників.
5. Співучасть у кримінальному правопорушенні зі спеціальним суб'єктом.
6. Причетність до кримінального правопорушення та її види.

ТЕМА 28. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ДОВКІЛЛЯ

Семінарське заняття № 1 – 2 год.

План

1. Порушення правил екологічної безпеки.
2. Порушення правил охорони або використання надр, незаконне видобування корисних копалин.
3. Забруднення атмосферного повітря.
4. Порушення правил охорони вод.
5. Знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

«екологічна безпека», «навколишнє природне середовище», «екологічна експертиза», «атмосферне повітря», «водні об'єкти», «поверхневі води», «підземні води», «порушення правил охорони вод», «об'єкти рослинного світу».

Завдання для самостійної роботи до Теми 28:

1. Екологічне забруднення значних територій.
2. Масове знищення рослинного або тваринного світу.
3. Невжиття наслідків щодо ліквідації наслідків екологічного забруднення (ст. 237 КК).
4. Забруднення або псування земель (ст. 239 КК).
5. Забруднення моря (ст. 243 КК).
6. Незаконне полювання (ст. 248 КК).

Індивідуальні завдання до Теми 28:

1. Приховування або перекручування відомостей про екологічний стан або захворюваність населення (ст. 238 КК).
2. Незаконне видобування, збут, придбання, передача, пересилання, перевезення, переробка бурштину (ст. 240-1 КК).
3. Умисне знищення або пошкодження територій, взятих під охорону держави, та об'єктів природно-заповідного фонду (ст. 252 КК).
4. Безгосподарське використання земель (ст. 254 КК).

ТЕМА 33. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН, ЇХ АНАЛОГІВ АБО ПРЕКУРСОРІВ ТА ІНШІ КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Семінарське заняття № 1 – 2 год.

План

1. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів.
2. Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем.
3. Посів або вирощування снотворного маку чи конопель.
4. Незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин, або їх аналогів.
5. Незаконне публічне вживання наркотичних засобів.
6. Схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Спонукання неповнолітніх до застосування допінгу. Схиляння неповнолітніх до вживання одурманюючих засобів.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

1. Наркотичні засоби, психотропні речовини, їх аналоги, прекурсори
2. Правила обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів.

3. Фальсифікація лікарських засобів або обіг фальсифікованих лікарських засобів.
4. Отруйні чи сильнодіючі речовини.
5. Отруйні чи сильнодіючі лікарські засоби.

Завдання для самостійної роботи до Тем 33:

1. Використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів.
2. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання прекурсорів.
3. Схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, його відмінність від незаконного публічного вживання наркотичних засобів.
4. Організація або утримання місць для незаконного вживання, виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів або утримання місць для вживання одурманюючих засобів.
5. Порушення правил боротьби з епідеміями або поводження з мікробіологічними або іншими біологічними агентами чи токсинами.

Індивідуальні завдання до Тем 33:

1. Заготівля, перероблення або збут радіоактивно забруднених продуктів харчування чи іншої продукції.
2. Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів.
3. Викрадення, привласнення, вимагання прекурсорів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем.
4. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту.
5. Посів або вирощування снотворного маку чи конопель.

ТЕМА 40. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ МИРУ, БЕЗПЕКИ ЛЮДСТВА ТА МІЖНАРОДНОГО ПРАВОПОРЯДКУ

Семінарське заняття № 1 – 2 год.

План

1. Пропаганда війни.
2. Виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, глорифікація її учасників.
3. Порушення законів та звичаїв війни.
4. Застосування зброї масового знищення.
5. Екоцид.
6. Геноцид.

Основні поняття, терміни та категорії, що підлягають засвоєнню:

1. Пропаганда війни, агресивна війна, воєнний конфлікт. психотропні речовини, їх аналоги, прекурсори
2. Виправдовування, визнання правомірною, заперечення, збройна агресія внутрішнього громадянський конфлікт, тимчасова окупація частини території України, глорифікація осіб, іррегулярні незаконні збройні формування, групи найманців.
3. Матеріали, у яких міститься виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України.
4. Жорстоке поводження з військовополоненими або цивільним населенням, вигнання цивільного населення, примусові роботи, розграбування національних цінностей, засоби ведення війни,
5. Зброя масового знищення.
6. Екоцид.
7. Геноцид

Завдання для самостійної роботи до Теми 40:

1. Загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку..
2. Особливості об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 436 КК України; предмет цього кримінального правопорушення.
3. Аналіз юридичних складів кримінального правопорушення «піратство».
4. Відмінність кримінального правопорушення, передбаченого ст. 445 КК України, від кримінального правопорушення, передбаченого ст. 435 КК України.

Індивідуальні завдання до Теми 40:

1. Аналіз юридичних складів кримінального правопорушення «піратство».
2. Кримінально-правова характеристика кримінальних правопорушень проти осіб та установ, що мають міжнародний захист.
3. Поняття зброї масового знищення (статті 439 та 440 КК України).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Рекомендована література до Теми 5:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР.
URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
(Дата звернення 10.08.2018 р.).
2. Кримінальний кодекс України: Закон від 05.04.2001 р. № 2341-III.
URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>. (Дата звернення 10.08.2018 р.).
3. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / А. А. Васильєв, Є. О. Гладкова, О. О. Житний та ін. ; за заг. ред. проф. О. М. Литвинова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2020. – 428 с.
4. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / Ахмедов Махір Байрам огли, Бабенко А.М. та ін. ; за заг. ред. В.Я. Конопельського, В.О. Меркулової. Одеса, ОДУВС, 2021. 452 с.
5. Кримінальне право (Загальна частина) : навчальний посібник / С.А. Шалгунова, О.С. Скок, Т.В. Шевченко, О.І. Соболь, С.М. Школа, С.А. Риб'янець, Ю.В. Волошина, А.О. Марієнко, В.А. Якушкін; за заг. ред. к.ю.н., доц. С.А. Шалгунової. Херсон : Айлант, 2019. – 296 с.
6. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України /Д.С. Азаров, В.К. Гришук, А.В. Савченко [та ін.]; За заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.
7. Вереша Р. В. Кримінальне право України. Загальна частина. Вид. 9-те, перероб. та допов. Київ: Алерта, 2023. 576 с.

Рекомендована література до Теми 7:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР.
URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
(Дата звернення 10.08.2018 р.).
2. Кримінальний кодекс України: Закон від 05.04.2001 р. № 2341-III.
URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>. (Дата звернення 10.08.2018 р.).
3. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина. Вид. 9-те, перероб. та допов.: навч. посібн. Київ: Алерта, 2023. 576 с.
4. Вереша Р. В. Вчення про суб'єктивну сторону злочину: монографія. К.: Алерта, 2018. 1106 с.
5. Вереша Р.В. Проблеми суб'єктивної сторони складу злочину: монографія. К.: Алерта, 2018. 432 с.
6. Кримінальне право (Загальна частина) : навчальний посібник / С.А. Шалгунова, О.С. Скок, Т.В. Шевченко, О.І. Соболь, С.М. Школа, С.А. Риб'янець, Ю.В. Волошина, А.О. Марієнко, В.А. Якушкін; за заг. ред. к.ю.н., доц. С.А. Шалгунової. Херсон : Айлант, 2019. – 296 с.
7. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України /Д.С. Азаров, В.К. Гришук, А.В. Савченко [та ін.]; За заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком

Інтер, 2018. 1104 с.

8. Вереша Р. В. Кримінальне право України. Загальна частина. Вид. 9-те, перероб. та допов. Київ: Алерта, 2023. 576 с.

9. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / А. А. Васильєв, Є. О. Гладкова, О. О. Житний та ін. ; за заг. ред. проф. О. М. Литвинова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2020. – 428 с.

10. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / Ахмедов Махір Байрам огли, Бабенко А.М. та ін. ; за заг. ред. В.Я. Конопельського, В.О. Меркулової. Одеса, ОДУВС, 2021. 452 с.

Рекомендована література до Теми 9:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>. (Дата звернення 10.08.2018 р.).

2. Кримінальний кодекс України: Закон від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>. (Дата звернення 10.08.2018 р.).

3. Кримінальне право (Загальна частина) : навчальний посібник / С.А. Шалгунова, О.С. Скок, Т.В. Шевченко, О.І. Соболь, С.М. Школа, С.А. Риб'янець, Ю.В. Волошина, А.О. Марієнко, В.А. Якушкін; за заг. ред. к.ю.н., доц. С.А. Шалгунової. Херсон : Айлант, 2019. – 296 с.

4. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України /Д.С. Азаров, В.К. Гришук, А.В. Савченко [та ін.]; За заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.

5. Вереша Р. В. Кримінальне право України. Загальна частина. Вид. 9-те, перероб. та допов. Київ: Алерта, 2023. 576 с.

6. Кримінальне право України (у питаннях та відповідях) : навч. посіб. / [О. М. Литвинов, Ю. В. Орлов, В. П. Ємельянов та ін.] ; за заг. ред. Ю. В. Орлова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2023. – 520 с.

7. Навроцький В.О. Наскрізнні кримінально-правові поняття. Навчальний посібник - Київ: Юрінком Інтер, 2023. 376 с.

8. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / А. А. Васильєв, Є. О. Гладкова, О. О. Житний та ін. ; за заг. ред. проф. О. М. Литвинова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2020. – 428 с.

9. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / Ахмедов Махір Байрам огли, Бабенко А.М. та ін. ; за заг. ред. В.Я. Конопельського, В.О. Меркулової. Одеса, ОДУВС, 2021. 452 с.

10. Теоретичні та методологічні проблеми інституту співучасті у кримінальному праві України : монографія / Р. С. Орловський. – Харків : Право, 2019. – 624 с.

Рекомендована література до Теми 19-21:

1. Конституція України 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст.141. (Розділи 1, 2). З наступними змінами і доповненнями.
2. Кримінальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №25. Ст.31. З наступними змінами і доповненнями.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України. *Голос України*. 2012. № 90-91. З наступними змінами і доповненнями.
4. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. 10-те вид., переробл. і допов. К.: ВД «Дакор», 2018. 1360 с.
5. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / Сухонос В. В., Білокінь Р. М., Сухонос В. В. (мол.) / за заг. ред. доктора юрид. наук, проф. В.В. Сухоноса. Суми : ПФ «Видавництво «Університетська книга», 2020. -672 с.
6. Чорний Р. Л. Злочини проти основ національної безпеки за кримінальним правом України: монографія. Хмельницький: Хмельниц. ун-т упр. і права, 2018. 525 с.;
7. Злочинна колаборація в умовах збройної агресії: практичний порадник з кримінально-правової оцінки та розмежування. Малюк В.В. Київ: Алерта. 2023. 312 с.
8. Колабораційна діяльність: загальні засади кримінально-правової кваліфікації : практич. порадник / О. О. Буряк, О. І. Букреєв, Д. О. Олейніков, М. В. Членов / за заг. ред. засл. юриста України А. З. Швеця. – Харків: Право, 2022. – 98 с.

Рекомендована література до Теми 22:

1. Конституція України 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст.141. (Розділи 1, 2). З наступними змінами і доповненнями.
2. Кримінальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №25. Ст.31. З наступними змінами і доповненнями.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України. *Голос України*. 2012. № 90-91. З наступними змінами і доповненнями.
4. Інструкція про встановлення діагностичних критеріїв смерті мозку та процедури констатації моменту смерті людини. Затверджена наказом МОЗ України від 23.09.2013 р. № 831. *Офіційний вісник України*. 2013. № 82. Ст. 507.
5. Правила судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень. Затверджені наказом МОЗ від 17.01.1995 р. № 6. Інструкція про порядок визначення критеріїв живонародженості, мертвонародженості та перинатального періоду. Затверджена наказом МОЗ від 29.03.2006 р. № 179. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0255-95>. (Дата звернення 14.08.2018 р.).
6. Про судову практику в справах про злочини проти життя і здоров'я особи. - Постанова № 2 Пленуму Верховного Суду України від 07.02.2003 р.

URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-03> (Дата звернення 14.08.2018 р.).

7. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. 10-те вид., переробл. і допов. К.: ВД «Дакор», 2018. 1360 с.

8. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України /Д.С. Азаров, В.К. Грищук, А.В. Савченко [та ін.]; За заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.

9. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України, 7- ме вид., переробл. та доп / За ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – К. Дакор, 2019. 1384с.

10. Шаблистий В.В. Тілесне ушкодження як злочин проти життя та здоров'я людини за кримінальним правом України : монографія / В.В. Шаблистий, В.Ю. Коломієць ; ред. В.В. Шаблистий. – Дніпро : Видавець Біла К.О., 2020. – 164 с.

11. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М. І. Хавронюка. – К.: Ваіте, 2019. – 288 с.

Рекомендована література до Теми 23:

1. Конституція України 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст.141. (Розділи 1, 2). З наступними змінами і доповненнями.

2. Кримінальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №25. Ст.31. З наступними змінами і доповненнями.

3. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. 10-те вид., переробл. і допов. К.: ВД «Дакор», 2018. 1360 с.

4. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України /Д.С. Азаров, В.К. Грищук, А.В. Савченко [та ін.]; За заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.

5. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України, 7- ме вид., переробл. та доп / За ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – К. Дакор, 2019. 1384с.

6. Мислива О.О. Кримінально-правова характеристика та запобігання незаконній діяльності у сфері трансплантації : монографія. / О.О. Мислива. – Дніпро: ДДУВС, 2019. – 220 с.

7. Кримінально-правова характеристика злочинів, пов'язаних із торгівлею людьми: посібник для підрозділів Національної поліції у схемах / І. Б. Газдайка-Василишин, С. О. Молотов, Т. І. Созанський. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019. - 32 с.

8. Кримінально-правова характеристика злочинів проти особи: навчальний посібник у схемах / В. К. Гришук, Т. М. Луцький, О. Ф. Пасека, М. В. Самарчук. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019. - 64 с.

9. Мовчан А. В. Міжнародне співробітництво у сфері протидії злочинам, пов'язаним із торгівлею людьми : навчальний посібник / А. В. Мовчан. - Львів: ЛьвДУВС, 2021. - 156 с.

10. Особливості кваліфікації та розслідування злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми та незаконною міграцією: навчальний посібник / укладачі: Т.І. Созанський, І.Б. Газдайка-Василишин, О.В. Захарова, Е.М. Мручківська, Р.М. Шехавцов. - Львів: ОБСЄ, ЛьвДУВС, 2019. - 252 с.

11. Кримінальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного Суду : станом на 01.01.2021 / [упоряд. С. Г. Туманов]. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 976 с.

Рекомендована література до Теми 24:

1. Конституція України 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст.141. (Розділи 1, 2). З наступними змінами і доповненнями.

2. Кримінальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №25. Ст.31. З наступними змінами і доповненнями.

3. Про судову практику в справах про злочини проти життя і здоров'я особи. - Постанова № 2 Пленуму Верховного Суду України від 07.02.2003 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-03> (Дата звернення 14.08.2018 р.).

4. Про судову практику у справах про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. - Постанова № 5 Пленуму Верховного Суду України від 30.05.2008 р URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-08> (Дата звернення 14.08.2018 р.).

5. Дудоров О.О. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи (основні положення кримінально-правової характеристики): практ. посібник / О.О. Дудоров; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Діденка. – Сєверодонецьк: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2018. – 92с.

6. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. 10-те вид., переробл. і допов. К.: ВД «Дакор», 2018. 1360 с.

7. Денисовський М. Д. Сутність та профілактика злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості неповнолітніх і малолітніх : посібник / М. Д. Денисовський, І. А. Федчак. – Львів, Тернопіль : ЛьвДУВС, 2018. – 132 с.

8. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України /Д.С. Азаров, В.К. Гришук, А.В. Савченко [та ін.]; За заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.

9. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України, 7-ме вид., переробл. та доп / За ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – К. Дакор, 2019. 1384с.

10. Кримінальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного Суду : станом на 01.01.2021 / [упоряд. С. Г. Туманов]. 2ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 976 с.

Рекомендована література до Теми 25:

1. Конституція України 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст.141. (Розділи 1, 2). З наступними змінами і доповненнями.

2. Кримінальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №25. Ст.31. З наступними змінами і доповненнями.

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення. від 07.12.1984 року. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (Дата звернення 14.08.2018 р.).

4. Податковий кодекс України в ред. від 02.12.2010 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

5. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/435-15>.

6. Доручення НПУ від 04.01.2018 № 193/05/24-2018 «Про кваліфікацію викрадення чужого майна».

7. Про судову практику в справах про злочини проти власності. - Постанова № 10 Пленуму Верховного Суду України від 06.11.2009 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/v0010700-09> (Дата звернення 14.08.2018 р.).

8. Наказ НПУ від 20.01.2018 № 36 «Про деякі питання взаємодії органів та підрозділів Національної поліції України в ході реалізації завдань щодо запобігання кримінальним правопорушенням на території держави, їх виявлення та розслідування».

9. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. 10-те вид., переробл. і допов. К.: ВД «Дакор», 2018. 1360 с.

10. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України /Д.С. Азаров, В.К. Гришук, А.В. Савченко [та ін.]; За заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.

11. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України, 7-ме вид., переробл. та доп / За ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – К. Дакор, 2019. 1384с.

12. Кримінальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного Суду : станом на 01.01.2021 / [упоряд. С. Г. Туманов]. 2ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 976 с.

13. Кримінально-правова охорона особи та власності в Україні: навчальний посібник / І. Б. Газдайка-Василишин, А. О. Йосипів, М. В. Самарчук. - Львів: ЛьвДУВС, 2019. - 240 с.

14. Кримінально-правова характеристика злочинів проти власності: навчальний посібник у схемах / О. З. Мармура, О. Ф. Пасека, В. Ф. Примаченко, Т. Р. Сабанюк. - Львів: ЛьвДУВС, 2019. - 44 с.

15. Кримінальне право України (у питаннях та відповідях) : навч. посіб. / [О. М. Литвинов, Ю. В. Орлов, В. П. Ємельянов та ін.] ; за заг. ред. Ю. В. Орлова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2023. – 520 с.

16. Злочини проти власності: правова кваліфікація і методика розслідування / Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Луцик В.В., Задоя К.П., Карчевський М.В. – Київ: Дакор, 2019. – 448 с.

17. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи: навч. посіб. / [І.О.Зінченко, О.О.Володіна] ; за заг. ред.. М.І.Панова.- Харків:Право,2019- 296 с

Рекомендована література до Тем 27:

1. Конституція України 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст.141. (Розділи 1, 2). З наступними змінами і доповненнями.

2. Кримінальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №25. Ст.31. З наступними змінами і доповненнями.

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення. від 07.12.1984 року. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (Дата звернення 14.08.2018 р.).

4. Про практику застосування судами законодавства про відповідальність за окремі злочини у сфері господарської діяльності. Постанова № 3 Пленуму Верховного Суду України від 25.04.2003 р.

5. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності (у схемах): навчальний посібник / [А. О. Винник, О. З. Мармура, О. Ф. Пасека]; за ред. О. Ф. Пасеки. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. - 160 с.

6. Гузоватий О.І. Кримінальна відповідальність за незаконне збагачення в Україні та деяких зарубіжних країнах : монографія / О.І. Гузоватий, О.О. Титаренко. Дніпро : ДДУВС, 2018. – 260 с.

7. Кримінально-правова характеристика злочинів у сфері господарської діяльності: посібник для підрозділів Національної поліції у схемах / А. Б. Кудлак, О. Ф. Пасека. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019. - 120 с.

8. Кримінальне право України (у питаннях та відповідях) : навч. посіб. / [О. М. Литвинов, Ю. В. Орлов, В. П. Ємельянов та ін.] ; за заг. ред. Ю. В. Орлова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2023. – 520 с.

9. Навроцький В.О. Наскрізнi кримінально-правові поняття. Навчальний посібник - Київ: Юрінком Інтер, 2023. 376 с.

10. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. 10-те вид., переробл. і допов. К.: ВД «Дакор», 2018. 1360 с.

11. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України /Д.С.

Азаров, В.К. Гришук, А.В. Савченко [та ін.]; За заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.

12. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України, 7-ме вид., переробл. та доп / За ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – К. Дакор, 2019. 1384с.

13. Кримінальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного Суду : станом на 01.01.2021 / [упоряд. С. Г. Туманов]. 2ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 976 с.

Рекомендована література до Теми 28:

1. Конституція України 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст.141. (Розділи 1, 2). З наступними змінами і доповненнями.

2. Кримінальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №25. Ст.31. З наступними змінами і доповненнями.

3. Про судову практику у справах про злочини та інші правопорушення проти довілля. Постанова № 17. Пленуму Верховного Суду України від 10.12.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0017700-04#Text>

4. Кримінальне право України (у питаннях та відповідях) : навч. посіб. / [О. М. Литвинов, Ю. В. Орлов, В. П. Ємельянов та ін.] ; за заг. ред. Ю. В. Орлова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2023. – 520 с.

5. Навроцький В.О. Наскрізнi кримінально-правові поняття. Навчальний посібник - Київ: Юрінком Інтер, 2023. 376 с.

6. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. 10-те вид., переробл. і допов. К.: ВД «Дакор», 2018. 1360 с.

7. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України /Д.С. Азаров, В.К. Гришук, А.В. Савченко [та ін.]; За заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.

8. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України, 7-ме вид., переробл. та доп / За ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – К. Дакор, 2019. 1384с.

9. Кримінальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного Суду : станом на 01.01.2021 / [упоряд. С. Г. Туманов]. 2ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 976 с.

Рекомендована література до Теми 29:

1. Конституція України 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст.141. (Розділи 1, 2). З наступними змінами і доповненнями.

2. Кримінальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №25. Ст.31. З наступними змінами і доповненнями.

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення. від 07.12.1984 року. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (Дата звернення 14.08.2018 р.).

4. Про захист суспільної моралі: Закон України від 20.11.2003 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1296-15>.

5. Про судову практику у справах про хуліганство: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 10 від 22.12.2006 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/va010700-06>.

6. Про застосування судами законодавства про відповідальність за втягнення неповнолітніх у злочинну чи іншу антигромадську діяльність: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 2 від 27.02.2004 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-04>.

7. Дідківська Г.В., Мудряк Т.О., Гмирін А.А., Нікітін Ю.В., Топчій В.В. Кримінальне право України. Особлива частина. Навчальний посібник (схематичний збірник лекцій) – Вінниця : ТОВ «Твори», 2019. – 864 с.

8. Кримінальне право України. Особлива частина : навч. посіб. / О В. Попович, Л. В. Томаш, П. П. Латковський, А. Ю. Бабій. - Чернівці, 2022. - 319 с

9. Кримінальне право України. Особлива частина. Навчальний посібник. Конспект лекцій / за заг. ред. Топчія В.В.; Ірпінь: ТОВ «ТВОРИ», 2021, 411с.

10. Кримінальне право України (у питаннях та відповідях) : навч. посіб. / [О. М. Литвинов, Ю. В. Орлов, В. П. Ємельянов та ін.] ; за заг. ред. Ю. В. Орлова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2023. – 520 с.

11. Навроцький В.О. Наскрізнні кримінально-правові поняття. Навчальний посібник - Київ: Юрінком Інтер, 2023. 376 с.

12. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. 10-те вид., переробл. і допов. К.: ВД «Дакор», 2018. 1360 с.

13. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України /Д.С. Азаров, В.К. Гришук, А.В. Савченко [та ін.]; За заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.

14. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України, 7-ме вид., переробл. та доп / За ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – К. Дакор, 2019. 1384с.

15. Кримінальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного Суду : станом на 01.01.2021 / [упоряд. С. Г. Туманов]. 2ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 976 с.

Рекомендована література до Теми 32:

1. Конституція України 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст.141. (Розділи 1, 2). З наступними змінами і доповненнями.

2. Кримінальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №25. Ст.31. З наступними змінами і доповненнями.

3. Закон України “Про боротьбу з тероризмом” 20.03.2003 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/638-15>.
4. Закон України “Про об’єкти підвищеної небезпеки” від 18.01.2001 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2245-14>.
5. Положення про дозвільну систему. Затверджене постановою КМ №576 від 12.10.1992 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/576-92-%D0%BF>.
6. Постанова ПВС України №13 від 23.12.2005 р “Про розгляд судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об’єднаннями”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-05>.
7. Постанова ПВС України №3 від 26.04.2002 р. “Про судову практику у справах про викрадення та інше незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0003700-02>.
8. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. 10-те вид., переробл. і допов. К.: ВД «Дакор», 2018. 1360 с.
9. Вознюк А.А. Кримінальна відповідальність за створення злочинних об’єднань та участь у них: монографія / А.А. Вознюк. – Київ: ФОП Маслаков, 2018. – 928 с.
10. Кримінальна відповідальність за злочини проти громадської безпеки, предметом яких є зброя, бойові припаси, вибухові речовини та вибухові пристрої (статті 262, 263, 263-1, 264 КК України) : монографія / В.В. Голубош. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2020. – 340 с.
11. Кримінально-правова характеристика злочинів, що вчиняються організованими групами та злочинними організаціями: посібник для підрозділів Національної поліції у схемах / Газдайка-Василишин І. Б., Луцький Т. М., Сабанюк Т. Р. - Львів: ЛьвДУВС, 2019. - 20 с.
12. Грищук В. К. Кримінальне право України: Загальна частина: навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, докторантів, науково-педагогічних працівників юридичних факультетів закладів вищої освіти / В.К. Грищук. - Видання 2-ге, змінене та доповнене. - Львів: ЛьвДУВС, 2019. - 666 с.
13. Кримінально-правова характеристика злочинів, пов’язаних з незаконним обігом зброї та вибухівки: посібник для підрозділів Національної поліції у схемах / О. З. Мармура, Є. О. Письменський, А. Б. Ткачик. - Львів: ЛьвДУВС, 2019. - 44 с.
14. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. 10-те вид., переробл. і допов. К.: ВД «Дакор», 2018. 1360 с.
15. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Д.С. Азаров, В.К. Грищук, А.В. Савченко [та ін.]; За заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.

16. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України, 7-ме вид., переробл. та доп / За ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – К. Дакор, 2019. 1384с.

17. Кримінальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного Суду : станом на 01.01.2021 / [упоряд. С. Г. Туманов]. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 976 с.

Рекомендована література до Теми 33:

1. Кримінальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №25. Ст.31. З наступними змінами і доповненнями.

2. Закон України “Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори” від 15.02.1995 р. URL: [http:// zakon.rada.gov.ua/go/60/95-вр](http://zakon.rada.gov.ua/go/60/95-вр) (Дата звернення 14.08.2018 р.).

3. Закон України “Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживання ними” від 15.02.1995 р. URL: [http:// zakon.rada.gov.ua/go/62/95-вр](http://zakon.rada.gov.ua/go/62/95-вр) (Дата звернення 14.08.2018 р.)

4. Перелік наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів. Затверджений постановою КМ №770 від 6.05.2000 р. URL: [http:// zakon.rada.gov.ua/go/770-2000-п](http://zakon.rada.gov.ua/go/770-2000-п) (Дата звернення 01.08.2018 р.).

5. Таблиці невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, які знаходяться у незаконному обігу. Затверджені наказом МОЗ №188 від 1.08.2000 р. URL: [http:// zakon.rada.gov.ua/go/z0512-00](http://zakon.rada.gov.ua/go/z0512-00) (Дата звернення 01.08.2018 р.).

6. Постанова ПВС України №4 від 26.04.2002 р. “Про судову практику в справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів”. URL: [http:// zakon.rada.gov.ua/go/v0004700-02](http://zakon.rada.gov.ua/go/v0004700-02) (Дата звернення 01.08.2018 р.).

7. Концепція створення системи моніторингу ситуації у сфері протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2011 р. № 1193-р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1193-2011-%D1%80>

8. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. 10-те вид., переробл. і допов. К.: ВД «Дакор», 2018. 1360 с.

9. Кримінально-правова характеристика злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів: посібник для підрозділів Національної поліції у схемах / С. Я. Бурда; П. С. Гарасим, Е. М. Кісілюк, Т. І. Созанський. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019. - 48 с.

10. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України /Д.С. Азаров, В.К. Гришук, А.В. Савченко [та ін.]; За заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.

11. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України, 7-ме вид., переробл. та доп / За ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – К. Дакор, 2019. 1384с.

12. Кримінальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного Суду : станом на 01.01.2021 / [упоряд. С. Г. Туманов]. 2ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 976 с.

Рекомендована література до Теми 37:

1. Конституція України 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст.141. (Розділи 1, 2). З наступними змінами і доповненнями.

2. Кримінальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №25. Ст.31. З наступними змінами і доповненнями.

3. Закон України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.

4. Про затвердження Антикорупційної програми Міністерства внутрішніх справ України на 2018 рік: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 28.02.2018 № 156. URL: https://nazk.gov.ua/sites/default/files/docs/2018/anikor_programs/programms/AP_MVS/MVS%2822.03.2018%29.pdf.

5. Постанова ПВС України №5 від 26.04.2002 р “Про судову практику в справах про хабарництво”. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/v0005700-02>.

6. Постанова ПВС України №15 від 26.12.2003 р “Про судову практику в справах про перевищення влади або службових повноважень”. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/v0015700-03>.

7. Конопельський В. Я. Кримінально-правова характеристика корупційних злочинів (у схемах): посібник для підрозділів Національної поліції / Конопельський В. Я., Мармура О. З., Цивінський О. І. - Львів: ЛьвДУВС, 2019. - 72 с.

8. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. 10-те вид., переробл. і допов. К.: ВД «Дакор», 2018. 1360 с.

9. Франчук В. В. Кримінально-правова характеристика правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг (у схемах) : навчальний посібник / Франчук В. В. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. - 64 с.

10. Буряк К.М. Злочини проти професійної діяльності журналістів в Україні: кримінально-правове та кримінологічне дослідження : монографія / К.М. Буряк ; за загальною редакцією Н.С. Юзікової ; Міністерство освіти і науки України, Дніпровський гуманітарний університет. – Дніпро : Т.К. Середняк, 2018. – 249 с.

11. Калініченко Ю.В. Кримінальна відповідальність за завідомо неправдиве повідомлення про вчинення злочину : монографія / Ю.В. Калініченко ; Національна академія правових наук України, Науково -дослідний інститут

вивчення проблем злочинності імені академіка В.В. Сташиса. - Харків : Право, 2018. – 251 с.

12. Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції» / Наук. ред. Хавронюк М.І. К.: Ваіте, 2018. 472 с.

13. Марін О.К. Відповідальність за кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної із наданням публічних послуг: Навчальний посібник / О. Марін. – Київ: ВД «Дакор», 2021. 272 с.

14. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України /Д.С. Азаров, В.К. Гришук, А.В. Савченко [та ін.]; За заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.

15. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України, 7-ме вид., переробл. та доп / За ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – К. Дакор, 2019. 1384с.

16. Кримінальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного Суду : станом на 01.01.2021 / [упоряд. С. Г. Туманов]. 2ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 976 с.

Рекомендована література до Тем 40:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

2. Кримінальний кодекс України: Закон від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

3. Закон України «Про оборону України» від 1992 року №1932-X. З наступними змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text>

4. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_199#Text

5. Кваліфікація та розслідування порушення законів і звичаїв війни. Практичний посібник/ Чернявський С.С., Вознюк А.А., Жук І.В., Таран О.В., Осуховський Р.В., Арешонков В.В., Атаманчук В.М., Малиш І.Г. – Київ: ТОВ «Видавництво «Норма права», 2023. 322 с.

6. Романюк Б.В. Злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку : монографія / Б.В. Романюк, О.Ф. Бантишев. – Київ : Крок, 2018. – 234 с.

7. Злочини проти миру і міжнародного правопорядку : лекції / В. В. Гальцова. За ред. докт. юрид. наук, проф. Панова М. І. - Харків: Юрайт, 2019. - 96 с.

8. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України /Д.С. Азаров, В.К. Гришук, А.В. Савченко [та ін.]; За заг. ред. О. М.

Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернєя. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.

9. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України, 7-ме вид., переробл. та доп / За ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – К. Дакор, 2019. 1384с.

10. Кримінальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного Суду : станом на 01.01.2021 / [упоряд. С. Г. Туманов]. 2ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 976 с.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття, предмет та ознаки кримінального права.
2. Система кримінального права (Загальна і Особлива частини).
3. Завдання кримінального права. Співвідношення кримінального права і кримінальної політики. Конституція України як гарант охорони особистих прав людини і громадянина.
4. Вчення про кримінальне правопорушення та вчення про покарання.
5. Поняття кримінального закону України, його ознаки і значення.
6. Задачі кримінального законодавства України. Види кримінальних законів (Кодекс, окремі кримінальні закони, закони тимчасової дії та ін.).
7. Структура (побудова) Кримінального кодексу України.
8. Структура статей Особливої частини Кримінального кодексу. Види диспозицій і санкцій. Види кримінально-правових норм та їх значення.
9. Тлумачення кримінального закону: поняття, види і значення. Роль Верховного Суду України у тлумаченні кримінальних законів (прецедент тлумачення законів).
10. Чинність закону про кримінальну відповідальність. Зворотна дія закону про кримінальну відповідальність у часі.
11. Видача осіб, що вчинили кримінальне правопорушення.
12. Поняття кримінальної відповідальності, її юридична підстава. Кримінальна відповідальність і кримінальне покарання.
13. Поняття складу кримінального правопорушення і його значення. Співвідношення понять кримінального правопорушення і складу кримінального правопорушення.
14. Поняття та ознаки кримінального правопорушення.
15. Класифікація кримінальних правопорушень.
16. Поняття і види стадій вчинення кримінального правопорушення.
17. Готування до кримінального правопорушення, його поняття, види підготовчих дій (підшукування, пристосування, змова, усунення перешкод та ін.), ознаки, правові наслідки.
18. Замах на кримінальне правопорушення, його поняття, ознаки, види, правові наслідки.
19. Закінчене кримінальне правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення у кримінальних правопорушеннях з матеріальним,

формальним та усіченим складом.

20. Добровільна відмова в кримінальному праві та її правові наслідки.
21. Дійове каяття у здійсненні кримінального правопорушення та його відмінність від добровільної відмови.
22. Поняття об'єкта кримінального правопорушення та його значення.
23. Класифікація об'єктів кримінального правопорушення та порядок їх визначення.
24. Загальний об'єкт кримінального правопорушення.
25. Родовий об'єкт кримінального правопорушення.
26. Видовий (груповий) об'єкт кримінального правопорушення.
27. Безпосередній (конкретний) об'єкт кримінального правопорушення.
28. Основний (головний) і додатковий безпосередні об'єкти кримінального правопорушення.
29. Предмет кримінального правопорушення, його поняття та місце в структурі складу кримінального правопорушення.
30. Потерпілий як ознака об'єкту кримінального правопорушення. Значення встановлення потерпілого в діяльності поліції.
31. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення та її ознаки.
32. Суспільно-небезпечне діяння, його поняття та форми.
33. Поняття та ознаки дій у кримінальному праві.
34. Поняття та ознаки бездіяльності у кримінальному праві. Умови кримінальної відповідальності за кримінально протиправну бездіяльність.
35. Зміст факультативних ознак об'єктивної сторони та їх кримінально-правове значення.
36. Значення нездоланної (непереборної) сили, фізичного і психічного примусу при вчиненні суспільно небезпечних діянь.
37. Поняття та види суспільно-небезпечних наслідків.
38. Причинний зв'язок, його види та значення.
39. Значення об'єктивної сторони та правильного встановлення всіх її ознак для кримінальної відповідальності особи.
40. Поняття суб'єкту кримінального правопорушення, його види та ознаки.
41. Вік суб'єкта.
42. Осудність та її значення.
43. Спеціальний суб'єкт.
44. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення та її значення.
45. Обов'язкові та факультативні ознаки суб'єктивної сторони.
46. Форми вини та їх значення.
47. Умисел і його види.
48. Казус у кримінальному праві та його відмінність від кримінально протиправної недбалості.
49. Необережність і її види.
50. Поняття та види помилок у кримінальному праві.
51. Юридична помилка, її види і вплив на кримінальну відповідальність.
52. Фактична помилка, її види і вплив на вирішення питання про кримінальну відповідальність.

53. Випадки, які приєднуються до помилок.
54. Співучасть у кримінальному правопорушенні, її поняття і ознаки.
55. Зміст суб'єктивних ознак співучасті.
56. Зміст об'єктивних ознак співучасті.
57. Форми співучасті.
58. Види співучасників та їх значення у Кримінальному кодексі.
59. Підстави та межі відповідальності співучасників кримінального правопорушення.
60. Експес виконавця та його правові наслідки.
61. Види експесу виконавця. Невдале підмовництво та пособництво.
62. Добровільна відмова співучасників.
63. Призначення покарання співучасникам.
64. Причетність до кримінального правопорушення, її види.
65. Відповідальність за причетність до кримінального правопорушення.
66. Поняття множинності кримінальних правопорушень.
67. Одиначне кримінальне правопорушення. Види одиначних кримінальних правопорушень: прості та ускладнені одиначні кримінальні правопорушення (триваючі, продовжувані та складні кримінальні правопорушення).
68. Види множинності кримінальних правопорушень.
69. Сукупність кримінальних правопорушень та її ознаки.
70. Види сукупності кримінальних правопорушень: ідеальна та реальна сукупність.
71. Кримінально-правове значення множинності кримінальних правопорушень.
72. Відмінність одиначного кримінального правопорушення від множинності кримінальних правопорушень.
73. Відмінність сукупності від конкуренції норм.
74. Кваліфікація кримінальних правопорушень при ідеальній і реальній сукупності.
75. Значення повторності при кваліфікації кримінальних правопорушень і призначенні покарання.
76. Рецидив кримінального правопорушення. Його ознаки.
77. Поняття, ознаки і види обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.
78. Необхідна оборона та умови її правомірності. Значення необхідної оборони в діяльності поліції.
79. Перевищення меж необхідної оборони та його правові наслідки.
80. Уявна оборона.
81. Затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення в діяльності поліції.
82. Особливості відповідальності працівників поліції при перевищенні меж необхідної оборони.
83. Крайня необхідність.
84. Відмінність необхідної оборони від крайньої необхідності.
85. Виконання наказу або розпорядження.

86. Діяння, пов'язане з ризиком.
87. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально протиправної діяльності організованої групи чи злочинної організації.
88. Строки давності та порядок їх обчислення.
89. Зупинення перебігу строків давності та їх поновлення.
90. Випадки незастосування строків давності.
91. Правила призначення покарання.
92. Правила складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення.
93. Види звільнення від відбування покарання.
94. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям.
95. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим.
96. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки.
97. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із зміною обстановки.
98. Відмінність зняття судимості від погашення судимості.
99. Примусове лікування, його поняття та умови призначення.
100. Обмежувальні заходи, що застосовуються до осіб, які вчинили домашнє насильство.
101. Державна зрада. Шпигунство.
102. Диверсія, її відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.
103. Посягання на життя державного чи громадського діяча.
104. Умисне вбивство.
105. Умисне вбивство, вчинене в стані сильного душевного хвилювання. Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини.
106. Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення.
107. Вбивство через необережність. Доведення до самогубства.
108. Умисне чи необережне тяжке тілесне ушкодження.
109. Умисне тяжке тілесне ушкодження, заподіяне у стані сильного душевного чи у разі перевищення меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення.
110. Умисне чи необережне середньої тяжкості тілесне ушкодження.
111. Умисне легке тілесне ушкодження, його види. Побой та мордування. Каткування.
112. Зараження венеричною хворобою або вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби.
113. Залишення в небезпеці. Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані. Відмінність їх від умисного вбивства.
114. Порушення прав пацієнта. Насильницьке донорство.

115. Незаконне проведення дослідів над людиною.
116. Порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини.
117. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини. Захоплення заручників.
118. Підміна дитини. Торгівля людьми.
119. Зґвалтування. Сексуальне насильство.
120. Примушування до вступу в статевий зв'язок. Відмінність від зґвалтування.
121. Статеві зносини з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку. Розбещення неповнолітніх.
122. Перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі, роботі виборчої комісії або комісії з референдуму чи діяльності офіційного спостерігача. Порушення таємниці голосування.
123. Порушення недоторканості житла. Порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер. непрацездатних
124. Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей. Ухилення від сплати коштів на утримання непрацездатних батьків.
125. Незаконні дії щодо усиновлення (удочеріння). Розголошення таємниці усиновлення (удочеріння).
126. Грубе порушення законодавства про працю. Грубе порушення угоди про працю.
127. Примушування до участі у страйку або перешкоджання участі у страйку.
128. Невиплата заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат.
129. Порушення права на отримання освіти чи права на безоплатну медичну допомогу. Порушення недоторканності приватного життя.
130. Крадіжка і грабіж. Види грабежу.
131. Розбій. Відмінність від насильницького грабежу і вимагання, бандитизму.
132. Викрадення води, електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання.
133. Вимагання. Відмінність від розбою і насильницького грабежу.
134. Шахрайство. Відмінність від крадіжки та заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою.
135. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Відмінність від крадіжки і від зловживання владою чи службовим становищем.
136. Умисне або необережне знищення або пошкодження майна.
137. Привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї. Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного злочинним шляхом.
138. Самовільне заняття земельної ділянки та самовільне будівництво. Відмінність від самоуправства.
139. Контрабанда.

140. Незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів.
141. Легалізація (відмивання) доходів одержаних злочинним шляхом. Умисне порушення вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.
142. Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів)
143. Порушення порядку здійснення операцій з металобрухтом. Порушення правил здачі дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння.
144. Доведення до банкрутства.
145. Виготовлення, збут та використання підроблених недержавних цінних паперів.
146. Незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю. Розголошення комерційної або банківської таємниці. Незаконне використання інсайдерської інформації.
147. Незаконна приватизація державного, комунального майна.
148. Порушення правил екологічної безпеки. Невжиття заходів щодо ліквідації наслідків екологічного забруднення.
149. Знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу. Незаконна порубка або незаконне перевезення, зберігання, збут лісу.
150. Незаконне полювання. Незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом.
151. Створення, керівництво злочинною спільнотою або злочинною організацією, а також участь у ній. Сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх кримінально протиправної діяльності.
152. Бандитизм. Відмінність від розбою та вимагання.
153. Терористичний акт.
154. Втягнення у вчинення терористичного акту. Публічні заклики до вчинення терористичного акту.
155. Створення терористичної групи чи терористичної організації. Сприяння вчиненню терористичного акту.
156. Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем.
157. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами. Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів.
158. Незаконне поводження з радіоактивними матеріалами. Погроза вчинити викрадення або використати радіоактивні матеріали.
159. Порушення вимог законодавства про охорону праці.
160. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортним засобом.
161. Незаконне заволодіння транспортним засобом.
162. Порушення чинних на транспорті правил.
163. Масові заворушення. Відмінність від групових порушень громадського порядку.

164. Хуліганство. Відмінність від групового порушення громадського порядку.
165. Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією. Втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність.
166. Використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів.
167. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів.
168. Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем.
169. Посів або вирощування снотворного маку чи конопель.
170. Незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів.
171. Незаконне публічне вживання наркотичних засобів.
172. Схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Спонукання неповнолітніх до застосування допінгу. Схиляння неповнолітніх до вживання одурманюючих засобів.
173. Розголошення державної таємниці. Втрата документів, що містять державну таємницю.
174. Ухилення від призову на строкову військову службу чи від призову за мобілізацією. Ухилення від військового обліку або спеціальних зборів.
175. Наруга над державними символами. Незаконне підняття Державного Прапора України на річковому або морському судні.
176. Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, державному виконавцю, приватному виконавцю, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві, уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.
177. Втручання в діяльність працівника правоохоронного органу, судового експерта, працівника державної виконавчої служби, приватного виконавця. Втручання у діяльність державного діяча.
178. Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу чи щодо державного чи громадського діяча або щодо службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок.
179. Умисне знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу або службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок.
180. Посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця. Відмінність від умисного вбивства особи у зв'язку з виконанням нею службового чи громадського обов'язку.
181. Захоплення представника влади або працівника правоохоронного органу як заручника. Відмінність від захоплення заручників.

182. Підкуп працівника підприємства, установи чи організації. Відмінність від одержання неправомірної вигоди.
183. Викрадення, привласнення, вимагання документів, штамів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодженням. Підроблення документів, печаток, штамів та бланків, їх збут, використання підроблених документів. Відмінність від службового підроблення.
184. Несанкціоновані дії з інформацією, яка оброблюється в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або зберігається на носіях такої інформації, вчинені особою, яка має право доступу до неї.
185. Несанкціоновані збут або розповсюдження інформації з обмеженим доступом, яка зберігається в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або на носіях такої інформації.
186. Зловживання владою або службовим становищем. Відмінність від перевищення влади або службових повноважень.
187. Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу. Відмінність від зловживання владою або службовим становищем.
188. Службове підроблення. Службова недбалість.
189. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою. Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі. Провокація підкупу.
190. Завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою. Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності.
191. Примушування давати показання. Відмінність від зловживання владою чи службовим становищем чи службових повноважень.
192. Порушення права на захист.
193. Невжиття заходів безпеки щодо осіб, взятих під захист. Розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист.
194. Завідомо неправдиве повідомлення про вчинення кримінального правопорушення. Введення в оману суду або іншого уповноваженого органу.
195. Злісна непокора вимогам адміністрації установи виконання покарань. Дії, що дезорганізують роботу установ виконання покарань.
196. Втручання в діяльність захисника чи представника особи. Погроза або насильство щодо захисника чи представника особи.
197. Поняття військового кримінального правопорушення.
198. Самовільне залишення військової частини або місця служби. Дезертирство.
199. Пропаганда війни. Планування, підготовка, розв'язування та ведення агресивної війни.
200. Застосування зброї масового знищення. Розроблення, виробництво, придбання, зберігання, збут, транспортування зброї масового знищення.
201. Геноцид. Екоцид.

202. Піратство. Найманство.

**Начальник
навчально-методичного відділу**

Юлія Тюря